

ПРЕЗИДЕНТ ІЩЕ ЗА ОДИН ВЕЛИКИЙ БУДЖЕТ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт дав зрозуміти конференції газетярів, що уряд приготував на наступний фінансовий рік проект бюджету, що має винести менше-більше стільки, що винесив останній бюджет, себто коло півсьма мільярда доларів.

Президент відвів уже вступні конференції з конгресменом Бюкененом, що стоїть на чолі комітету видатків у палаті посів конгресу.

КЛОПОТИ УРЯДУ З БАВОВНОЮ.

ВАШІНГТОН. — Адміністрація Різнинного Устрою має розв'язати трудне завдання з бавовною. Продавці бавовни вже підписалися під зобов'язанням зменшити продукцію бавовни, як цього зажадав уряд. Уряд бачить, що він мусить це зробити, але в такому випадку уряд має би дати фермерам якусь винагороду за те, що вони не управляють бавовною. На це треба би грошей, а уряд їх не має, бо він іще не продав бавовни, зібраної минулого року.

Власне тепер ведуться переговори з німецьким урядом за вивіз бавовни до Німеччини. Німецький уряд уже пропонує взяти з Америки 500,000 зводів („бейлс“) бавовни в заміну за німецькі товари.

З ПОСТУПУ ЛІТНІЦТВА.

НЮ-ОРК (Нью-Джерзі). — Відомий американський військовий летун, капітан Едвард Рікенбекер, перелетів сюди з побережжя Тихого океану за 12 годин і 3 минути.

З огляду на те, що його дорога вносить 2,609 миль, він летів зі швидкістю пересічно 216 миль на годину.

Він каже, що за 3—4 роки люди будуть звичайно літати з такою швидкістю, з якою він тепер летів.

БОРІТЬСЯ МІЖ БУДІВЛЯНИМИ ПІДПРИЄМЦЯМИ І ЮНІЯМИ.

НЮ-ОРК. — У будинку союзу будівляних підприємців відбулися в четвер збори підприємців для розгляду політики супроти домагань робітничих юній щодо зменшення годин праці та підвищення зарплати.

Підприємці, котрих було коло пів тисячків, рішуче поворотили всіма силами й способами домагання робітничих.

Робітничі юнії передбачують великий страйк у будівляних промислах.

З БОРІТЬБИ МІЖ ЦЕРКВОЮ І ДЕРЖАВОЮ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО. — Архієпископ католицької церкви Паскуаль Діас подав у розмові з представниками „Нью-Йорк Таймса“ становище католицької церкви в теперішній боротьбі між церквою й державою в Мексику.

Архієпископ каже, що церква противиться політиці уряду, бо уряд, як видно з заяв його провідників, стоїть за безрелігійне виховання. Він каже, що поступовання мексиканського уряду однакове небезпечне для всіх церков. Він думає, що політика уряду противиться мексиканській конституції.

РЕПУБЛІКАНЦІ ПО РОЗГРОМІ.

ШКАГО. — У розмові з газетярками про розгром републіканської партії при останніх виборах сенатор Бора з Айдаго заявив, що републіканська партія дістала поразку через своє назадиштво. Він домагається реорганізації партії по лінії ліберальних засад.

Він рівночасно запевнив, що політика президента Рузвельта не розв'язала ніяких питань та що вона до двох літ покінчить своє видиму руйнування.

Тимчасом сенатор Ла-Фолет, що колись був членом републіканської партії, а нині є провідником нової, так званої поступової, партії, був на гостині в Білій Домі, а після гостини заявив, що він буде попірати політику президента.

Докладні обчислення щодо партійного угрівування в обох палатах конгресу показують, що демократи будуть мати в сенаті 69 голосів, а в палаті посів 322.

ДИВНА ТРАГЕДІЯ.

НЮ-ОРК. — Одна особа втратила життя, дві були покалічені важко, а 15 легко через дивний випадок, що скотився в одному пивному ресторані в німецькій частині міста коло 81-шої вулиці.

Михайло Шультайс варив на газовій кухні віск для політури підлоги на танці. Як він підніс пальцею з вогнем, вона випала йому з рук. Вийти немовби ціла кухня станула в огні. Власник ресторана з трудом утратив свою дитину. Його жінка, хоч тяжко попарена, витягнула на безпечне місце 17-літню дочку.

Як пожежники прибули до вогню, Шультайс уже був неживий.

З БОРІТЬБИ УРЯДУ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ.

Федеральні агенти в Фінікс, Аризона, арештували Оскара („Бостера“) Робсона, завідувача одного місцевого півного клубу, котрому вони закидали намагання примусити викупити за випущення на волю 6-літньої дівчини Джуні Роблє-сінної, котру викрадено було минулого квітня. Агенти кажуть, що листи з домаганнями викупу писані рукою Робсона. Робсон та батько викраденої були колись шкільними товаришами. По арештуванню Робсона встановлено на нього кав'ю в сумі 50,000 доларів, а що він не міг цієї суми зложити, його задержано в арешті.

ОДИН СКАНДАЛ У БУЧАЧІ.

До „Діла“ пишуть: По париских, жирардських і т. п. скандалах прийшла черга й на наше провінційнальне місто з тією тільки різницею, що бучацький скандал має не фінансове, а еротичне тло. Одного гарного осіннього дня містом потригала „сензаційна“ вістка, що один професор у тутешній державній гімназії і великий „дзялал сподєчєнє“ кланав до гімназії гімназійних учнів, де з ними замикався для інтимних зносин. Та трапила кося на камінь. Коли заглянув професор виверт на нову жертву панну Р., вона заявила, що „не дається, хоч би пан професор сконав“. Що більше, забуваючи про псевдо-соромливості, розповіла про все батькам, які негайно повідомили про „подвиги“ професора дирекцію й кураторію. Професора з еротизма покищо в навчання припинили.

Який дальший хід цього скандалу, нам невідомо. У місті кружляють уперто поговори, що який „вислий сил“ старіється що справу якось замінити та що все скінчиться на перенесенні згаданого вчителю до іншої місцевості. Пожнемо, побачимо.

ЗАБАВА З ПЕРЕШКОДАМИ.

Румунське товариство пластуни дало вечірній з танцями в Топорівцях (Буковина). На ці вечірні запрошено й кілька українців. Та в часі танців почали Українців ображати сини місцевого парох, колись кацапа, а тепер Румуна, Тотюскулка. Українці поскаржилися наярерам вечірні. З цього прийшло між аранжерами й перекінками Тотюскулками до сварки, а далі й до бійки. Один з Тотюскулків, богослов, витягнув з кишені якийсь твердий предмет і розбив другим Румунову голову. Зчинився крик і лиск. Жінки й дівчата почали розбігатися. Вмівшався до цього й її шеф постеруку й сказав Тотюскулку, що „кулакко і бійкою не можна показувати націоналізму“. Дячок Добря почав обстоювати сторону забияків. Серед скандалу заваза закінчилася, а пластуни зарекались приходити на другий раз до Топорівців. Українці дістали теж науку.

ДВІ ТИСЯЧІ ВИПАДКІВ ЧЕРВНИКІ.

Крем'яний повіт навістив страшна пошесть червників. У Крем'яні занотували до 868 випадків червників; з тих 188 були смертельні. У крем'янському повіті 1,033 випадки; з тих 183 смертельні. Шпиталі переповнені, крім того додали ще 249 ліжок для жертв цієї страшної недуги.

СХОПЛЮЮТЬ ПОЛІТИЧНИХ ЕМИГРАНТІВ.

Велике враження викликало в Копенгагені схоплення політичних емігрантів з Німеччини, яке нагадує аферу ген. Кутепова. Поліція арештувала кількох націонал-соціалістів під закидом, що потайки схоплювали комуністів-емігрантів з Німеччини й відвозили їх до Німеччини. Між арештованими є німецький громадянин, який від довшого часу перебував у Данії під фальшивим назвищем. В одного з арештованих знайшла поліція канцелярський фотограф німецьких агентів. Головний обвинувачений нацист-соціалістичний від встиг утекти з Німеччини.

ГРАНАТОЮ НА ВІЙТА.

Невідомі справники кинули гранату до хати заступника міста Степана Луценка в селі Сулимові, пов. Жовква, коло год. 9-тої вечором. Граната вибухла і знищила цілу хату. Відомі гранати зранили Степана Луценка в ногу. Справники втекли.

ЩО МОЖЕ ЗЕМЛЕТРУС.

Японські землетруси славні. Писня ніж цеають від землетрусу будували, люди, навіть цілі міста. Цими діями мешканців міста Момбесту на острові Коркаїдо мали несподіванку. Наслідком землетрусу утворилися там заглибина, а в ній побачили — вони — перекачані святиню з минулого віку, що стояла майже ненарушено. Давній землетрус прикрив її, а тепер відкрив. На цю звістку тисячі Японців їдуть туди як на прогу.

АРЕШТУВАЛИ УПРАВИТЕЛЯ МІСЬКОЇ СТОРОЖІ.

В Бірці арештували за обмашування, шантаж і дефракцію Якова Аляшайла, управителя міської сторожі (інспектор міської поліції). Замкнули його в містечкій в'язниці.

ЗАСУДЖЕННЯ Д-РА ФЕНЦИКА.

В часі фері 1930 р. виїхали пластуни під проводом д-ра В. Бірчака, професора гімназії в Ужгороді, до Варни, де табурували над Чорним морем. По повероті появилася в „Русинськ Мазар Гіліан“ стаття, в якій оморено цілу поязку, приписуючи таборуни у Варні протисекські інтенції. Проти редактора часислові вніс д-р Бірчак, а окремо знов Союз Пластуни Підкарпатської Русії скаргу за образу. В часі розправи, виявилось, що один з авторів статті є д-р Фенцик, редактор „Карпатського Голосу“, який підвав до малярського шовіністичного „Р. М. Гірану“ боронити чеські державні інтереси. Розправи тягнулись довго, бо обвинувачені покусалися аж на свідків у Варні, яких переслухав болгарський суд. Кінець розправи був у суботу, 15. вересня.

Суд засудив редактора Міклоша Ковача на дару 200 Кч, а авторів статті, д-ра Фенцика і Берната Пала, на в'язницю по 14 днів, і то безумовно. Заступець д-ра Фенцика заступець сої 3 дні до наданнями.

Свід додати, що д-р Фенцик не тільки редактором „Карпатського Голосу“, але й начальником „руського сканів“.

Як погодити поступу д-ра Фенцика з пластовими ідеалами?

МОЛДАВСЬКА РЕПУБЛІКА І ПІ ГЕРОЯ КОВОТВСЬКИЙ.

(УТ) В жовтні цього року святкують більшовицькі вчорішні десятиліття існування автономної молдавської республіки над Дністром, на території України, зі столицею Балта. Республіку що заложили більшовицькі в Румунії. Здавалось, що з хвилею, як більшовицькі погодилися з Румунами, ця республіка буде зліквідована. Покажуться тимчасом, що більшовицькі не дуже вірять у цю історію договору з Румунами, бо цієї республіки не тільки не ліквідували, а ще й святкують її десятиліття. Рівночасно з тим пригадали собі більшовицькі й герої-бандита цієї республіки, Котовського, відомого лізіше як одного з командирів червоної армії. Хоч він сам не з цієї республіки, а з Бессарабії, святкують тепер його як героя й визволителя Молдавії. Не від речі буде згадати й те, що Котовський не був комуністом і комуністів ненавидів таксамо, як всіх інших людей, яких грабив, коли і де попало. Котовського і його кавалерію знають дуже добре всі воїни української армії. Більшовицькі похвалялись популярності й сили Котовського і його підступним способом бігли, тимбише, що він було вродом, що він ненавидів комуніарю. Але тепер нічого й не шкодить прославляти його як советсько-молдавського героя. Молдавська республіка знаходила на території України. В ній більше українців, як Молдавія, та проте вона республіка молдавська з московською урядовою мовою.

СЕКРЕТАР МУСУЛЬНІЯ ПЕРЕБОРИВ.

Генеральний секретар фашистської партії дав наказ закінчувати всі офіційні листи осликом: „Нехай же дуче!“ Вся італійська преса написала з цього приводу палкі статті. Мусульні тоді сім, подумав, пригадав собі мабуть, що такого колінопоклонства не було навіть за імператорів, і наказ відіказав.

ВЕСНА В ОСЕНІ.

На північному Кавказі знову цина буюк, а на гарбузах і помідорах появилася зяваниця нових омовів. Під Ленінградом поля й квіси вкриті не тільки весінними квітками, але й ягодами. 12. вересня мілхуни, що вибралася були на прогулянку, привозили з ліса свіжі суниці.

СКІЛЬКИ РОЗПІШЛОСЬ БІБЛІЯ ЗА ОДИН РІК.

Справоздаючи біблійного т-ва в Лондоні, що має за мету поширювати біблію по всьому світі, стверджує, що за минулий рік роздало і продало 10,933,203 примірників. Є це на 315,733 більше як у році 1932. В останньому році вивозили біблію в 11 нових мовах: в одній новій європейській, решта в африканських і океанських.

ОРДЕР ДЛЯ ЛЕТУНІВ.

У французькому парламенті мають на внесок генерала Дені, який хотів створити ордер „за летунські заслуги“. Принявши цей внесок, парламент обмежив застосування цього жовтних відзначень на 250 старшин і 10 командирів.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ У СПРА- ВІ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА

ЛЬВІВ. — У своїй часі появилася розпорядок митрополита Андрія Шептицького про заборону відправляти богослуження для політичних цілей. За заборону дехто, головним священиком-москвофіл, розумів так, що не вільно правити богослужень також з приводу великих національних роковин чи якихось поважних культурних або суспільних нагод.

На що тему заговорив митрополит в часопісі „Мета“, в статті „Національна річниця“, в якій говорить про звеличування християнами національних роковин. Кажеться там між іншим таке:

„В день Першого Листопада зберуться по наших церквах України, віруючі християни-католики, щоб перед престолом Всевшнього предложити свої молитви; подяки та прохання. Будемо Христа Спасителя благодіти за милосердя для всіх тих, що терплять, будемо поручати Його милосердю душі всіх померлих, а особливим способом Тих, що покляли буйні голови на полях слави і сповненого обов'язку.“

ПОСТАВИЛИ ПЕРЕД СУД 27 ОСІБ ЗА СИПАННЯ СТРЕЛЬСЬКОЇ МОГИЛИ.

ЧОРТКІВ (Галичина). — Розпочався в окружнім суді процес проти Прокопа Струка і 26 інших обвинувачених, селян із Тростинців, повіт Бучач, за те, що вночі на 3 червня усяли під церквою в Тростинцях могилу, 4 метри широкую і півтора метра високу, а на могилі устали високі безрозвійні жерст з написом: „На вічну пам'ять героям, погнітаним за Україну“. Крім того уміщено на таблиці знак тризуба. Поліція твердить, що могли виспалити члени місцевого Лугу, а місцевий парох, о. Левицький, посявлять її. Старство наказало ту могилу усунути. Але як прийшли й розкопувати, вродом в дзвони, збіглися кількості селян, упали стріли, а тих, що їх поліція зізнала, щоб розкопувати могилу, обкидали камінням. На другий день прийшов більший відділ поліції, а на третій приїхав уже й староста, але знову дзвонили в дзвони і збіглися ціле село. Люди — каже акт обвинувачення — були озброєні в „сокири, вила, лопати і каміння“.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВИЗИТАТОР ДЛЯ ГАЛИЦЬКОЇ ПРОВІНЦІ.

ЛЬВІВ. — Ватикан назначив о. Івана Гудечка, черця чина Ізбавителя (редемптористів) генерального консулятора Згромадження о. Редемптористів, апостольським визитатором для трох єпархій Галицької Церкви: Львівської, Митрополит Шептицький визнає священиків і всіх світських людей, з якими апостольський визитатор хотів би говорити, щоб казали йому з'якнайповнішою ширістю й відкритістю все, що тільки може мати якусь значіння для нашого релігійного життя.

СВЯТО ПОВКРОІ І НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.

СОФІЯ (Болгарія). — Дня 14 жовтня, в свято Покрови, святковане традиційно козацьке свято в церкві св. Киріла і Методія молебень, на якім були представники Української Громади, Січ, Софійської Станиці Козацтва, Кубанців і Терців та Українського Вільного Козацтва. Було теж багато іншого народу. При кінці молебня болгарські священики піднесли молитви за болгарського царя Бориса, а потім за український народ. Священик Димитров сказав урочисте слово, побажавши Українцям під покровом Пресвятої Богородиці здобути волю та незалежність України. Божа Мати — казав він — теж була емігранткою і тому вона ніколи не залишає вас, а візьме під свій високій захист і приведе вас на вашу улюблену батьківщину. Товариський обід відбувся в Українському Клубі. Тут виступило багато промовців, а з їх промов відзначалося одно бажання: якнайскорішого повертання на рідну Україну під рідним прапором.

ЛИХА ДОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ НА БУКОВИНІ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Шкільна румунська влада вже виготовила новий список українських вчителів, яких мали би віддати зі служби. На листі виписано коло 100 вчителів.

ПОЛІЦІЯ ПІДПІРАЄ МОСКОВФІЛІВ.

ЛЬВІВ. — Українські культурні установи не дістають від польського уряду ніяких допомог. За те „Общество ім. Качковського“, яке не проявляє ніякої діяльності дістане від польського уряду субвенцію в сумі 65,000 злотих. Це допомога на ширення московської баламути між нашим народом.

МОСКВА СВЯТКУЄ З ШАМПАНІМ І ТАНЦЯМИ ДО АРЯНИ.

МОСКВА (Росія). — Американський кореспондент, Героуд Дені, розписується широко про гостину, яку влаштував селянин Кадіні, голова СССР, для дипломатів, журналістів і високих советських урядовців. Пили шампанське дороге вино, закусували кав'яром і іншими присмаками та танцювали до самого ранку — як за найліпших царських часів. Тільки давніше святкували царські іменини, а тепер святкують роковини більшовицької революції.

